

Socko, zdravko, nemocenské: Co vlastně platíte a proč?

Sociální pojištění

Sociální platíme **po celý produktivní život**. Přesto většina Čechů nedokáže říct, k čemu vlastně toto pojištění je. Pojdme se na něj podívat zblízka, ať víte nejen k čemu je, ale i jak se vypočítává a jaké se s ním pojí povinnosti pro zaměstnavatele.

Sociální definuje zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, a také zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

Sociální pojištění se skládá ze tří částí:

- 21,5 % tvoří **důchodové pojištění**
- 2,1 % **nemocenské pojištění**
- 1,2 % **příspěvek na státní politiku zaměstnanosti**

Tento odvod platí zaměstnavatelé, zaměstnanci, OSVČ a lidé, kteří se na sociálním účastní dobrovolně. My se v této kapitole zaměříme na **zaměstnance a zaměstnavatele**.

Sociální z pohledu zaměstnance

Zaměstnanci hradí sociální, pokud jsou zaměstnaní:

- **v pracovním poměru**
- na základě **dohody o pracovní činnosti** s příjmem nad 4 500 Kč včetně
- na základě **dohody o provedení práce** s příjmem nad **12 000 Kč** včetně

Případně jsou **členy družstva** nebo **jednateli**. Ve všech případech platí, že nejde o zaměstnání malého rozsahu.

> Dobré vědět:

Zaměstnání malého rozsahu je pracovní poměr nebo DPČ, při kterých si vyděláte do 4 500 Kč měsíčně.

Kolik na sociálním odvedete?

Abyste si mohli spočítat své odvody, potřebujete znát **vyměřovací základ**. Zjednodušeně jde o **souhrn vašich příjmů**. Nepočítá se do něj například odstupné nebo náhrada škody.

Pro zaměstnance **neexistuje minimální vyměřovací základ**. To znamená, že není žádná minimální částka, kterou musíte zaplatit. OSVČ mají pro každý rok stanovenou novou minimální částku.

Existuje ale **maximální vyměřovací základ**. Ten dělá 36násobek průměrné mzdy za rok. Průměrná mzda je stanovená vyhláškou pro každý rok, **pro rok 2026 je 48 967 Kč**. Maximální vyměřovací základ **pro rok 2026 je proto 1 762 812 Kč**. Z příjmu nad tuto částku už zaměstnanec ani zaměstnavatel sociální pojištění neplatí.

Jako zaměstnanec platíte **sociální ve výši 7,1 % vyměřovacího základu**.

> Dobré vědět:

Za zaměstnance odvádí jeho část sociálního zaměstnavatel. Kromě toho ještě odesílá svou část.

Sociální z pohledu zaměstnavatele

Zaměstnavatelé odvádějí pojistné **za sebe i za své zaměstnance**.

Kolik jako zaměstnavatel odvedete?

- **7,1 % za zaměstnance** z jeho vyměřovacího základu
- **24,8 % za sebe** z vyměřovacích základů všech zaměstnanců

Obě částky zaokrouhlíte na celé koruny nahoru.